

**IDEAR UNA NOVA
ESTRATÈGIA DE
DEFENSA LINGÜÍSTICA**

Josep Gifreu

Periodista i professor de comunicació a la UPF

De set en set

Lluís Muntada

La catalanofonia

Quan els governs del PP en bloc fan causa general contra la normalització del català en els seus territoris històrics. Quan els processos de fragmentació territorial, de substitució lingüística o de degradació de la llengua continuen avançant. Quan l'estatus del català, tot i els deu milions de parlants, es manté relegat a Europa al rang de les llengües minoritàries o regionals, és hora d'idear una nova estratègia de defensa global i conjunta de la llengua catalana a dins i a fora del territori.

AQUESTA VISIÓ DE LA COMUNITAT de llengua com una responsabilitat activa de tots els seus usuaris, independentment d'adscripcions i de fronteres, la projecta el nou concepte de "catalanofonia". És l'aproximació innovadora al debat sobre l'estat del català que ens proposa ja des del seu títol una petita gran obra del sociolingüista Miquel Àngel Pradilla. Títol i subtítol del llibre precisen bé el contingut i la intenció de l'autor: *La catalanofonia. Una comunitat del segle XXI a la recerca de la normalitat lingüística* (Barcelona, IEC, 2015).

LA PREGUNTA SOBRE L'ESTAT de la comunitat catalanòfona és una pregunta de gran recorregut. Amb voluntat de substituir la vella mirada sobre la "catalanitat", massa particularista, aquesta interpel·la tota la comunitat de llengua sobre el seu –el nostre!– destí com a grup humà diferenciat i sobre la "meta de supervivència" (Taylor) d'un "nosaltres" definit per una marca primera, la llengua.

LA PREGUNTA VA DE DALT A BAIX (de les polítiques a les implementacions i usos) i de baix a dalt (de les mobilitzacions ciutadanes als plans de normalització) i interroga tant els habitants del territori fragmentat (de Salses a Guardamar i de Fraga a Maó) com els usuaris del ciberespai, inclosa la creixent diàspora catalana pel planeta.

VALENCIÀ D'ORIGEN, CATALÀ de vocació i d'adopció, professor a la URV, director de la Xarxa Cruscat, Pradilla presenta

PEP DUIXANS

en aquest llibre un informe difícilment rebatible sobre l'estat general del català i l'estat particular en cada un dels territoris repartits en quatre estats europeus. Uns estats que, per cert, i llevat d'Andorra, no tenen (encara) el català com a llengua d'estat.

EL GRAN MÈRIT DE L'OBRA DE PRADILLA, en la línia que ja ha mostrat en múltiples intervencions, és la seva capacitat de síntesi científica i alhora de proposta estratègica. Cada un dels grans capítols del llibre ofereix una anàlisi intensiva sobre quatre dimensions fonamentals de la dinàmica de la llengua:

la gestió de la normativa o codificació; l'adopció de polítiques lingüístiques a cada territori; l'aplicació dels models lingüístics al sistema educatiu en cada una de les tres autonomies; i l'estat dels coneixements i dels usos del català en el conjunt de l'àmbit i en cada un dels territoris. Però, a més, conté una clara incitació estratègica. Pretén anar més enllà del diagnòstic i oferir pautes d'acció per a línies de planificació i de comportaments lingüístics coherents i eficients.

EN RESUM, PROJECTAR EL FOCUS sobre la catalanofonia genera un camp nou per a la mirada i l'acció. Crea un subjecte col·lectiu –el grup lingüístic–, separat d'altres adscripcions i identificable com a tal. Marca un espai d'intercomunicació definit per la llengua. Fa visible i desitjable un projecte de futur compartit pel qual val la pena lluitar. Així, l'horitzó de la catalanofonia s'erigeix com una gran causa moral d'una comunitat. I no sols una causa política o cultural.

L'horitzó de la catalanofonia s'erigeix com una gran causa moral d'una comunitat. I no sols una causa política o cultural

Deliris oficials

És un malson, mai tan ben dit. La meua família i jo podem oferir-nos com a cobais humans per demostrar els efectes devastadors d'un horari delirant. Els dies feiners, a casa el despertador sona a les 6.30. Dutxes, esmorzars, vestir-nos, etcètera... Anem d'una banda a l'altra, atrafegats com si fóssim el conillet blanc d'Alícia al país de les meravelles, que sempre té pressa i que tot mirant el seu rellotge de butxaca no para d'exclamar-se abans d'arrencar a córrer: "Ai, Déu meu. Que arribaré tard!" A les 7.15 –i ja estem arranant una mica massa– marxen els dos primers expedicionaris de la família, per poder arribar puntuals a les 8.00 als seus llocs de feina respectius. A les 7.35 la meua filla gran, que fa 2n d'ESO a l'institut, s'enca mina cap a la parada d'autobús. Ella, més que ningú, encarna la certesa del vell i savi diagnòstic d'Homer: "Els governs teixeixen horaris desventurats perquè les joves generacions tinguin algun tema per compondre cançó protesta." La meua filla gran, igual que milers d'alumnes d'arreu del país, entrarà a l'institut a les 8.15 del matí i no disposarà de temps per dinar fins a les... 15.30!, que és quan torna a casa. Es tracta d'una atrocitat permessa, perfectament legal. Lògicament afamada, la meua filla dina. Lògicament cansada, la meua filla després de dinar fa una becaina. Lògicament ensornada, la meua filla, que per gràcia i desgràcia seva és una feineria de pedra picada, començarà la seva "segona jornada": un rosari de deures escolars i algunes activitats extraescolars i esportives que poden allargar-se fins a les 21.30. Després, sí. A partir de les 22.00!, mentre fem un sopar lleuger, els nostres esperits exhausts conquereixen aquell punt de domini i repòs en què, com escriu Kundera, "la conversa organitza el temps, i no a l'inrevés". La llàstima és que ens adormim a mitja conversa.

Si us plau, que algú aturi aquests horaris demolidors, prova incontestable de tres marques precises de la nostra època: la improductivitat, el deliri oficialitzat i l'autoexplotació.

EN SÍSF

Jordi Soler

